

C.H.A.N.G.E.R.S. - 2.0

ΑΠΟΒΛΗΤΑ

<https://changers2.eu/>

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

**FALCO
& ASSOCIATI**
I tuoi partner d'impresa

Δικαιώματα Χρήσης

Όλοι οι εκπαιδευτικοί πόροι του έργου διανέμονται με την ακόλουθη διεθνή άδεια χρήσης: Attribution-NonCommercialShareAlike 4.0 International (CC BY-NC-SA 4.0).

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/deed.en>

Η εν λόγω άδεια παρέχει το δικαίωμα της ανάμειξης, της τροποποίησης και της αξιοποίησης του έργου μας, με την προϋπόθεση της μη εμπορικής χρήσης αυτού και της συμμόρφωσης των νέων δημιουργιών με τους όρους της άδειας. Το σύνολο των εκπαιδευτικών πόρων του έργου μπορεί να αναπαραχθεί και να επαναχρησιμοποιηθεί, τόσο σε έντυπη όσο και σε ψηφιακή μορφή, με τη χρήση του ακόλουθου λογότυπου:

Δήλωση γνησιότητας

Το παρόν προϊόν περιέχει πρωτότυπο αδημοσίευτο έργο, εκτός εάν ρητώς υποδεικνύεται το αντίθετο. Η αναγνώριση ήδη δημοσιευμένου υλικού και άλλων έργων έχει γίνει με την κατάλληλη χρήση αναφορών, παραθέσεων ή και των δύο.

Διευκρίνιση σημαντικών εννοιών και όρων

Η παρακάτω λίστα περιλαμβάνει τις κύριες έννοιες που θα χρησιμοποιηθούν στην παρούσα μεθοδολογία:

- **Ενέργεια** – είναι μία ποσότητα που σχετίζεται με την ικανότητα παραγωγής έργου ή/και κίνησης και η οποία περιλαμβάνει πολλές μορφές: κινητική, χημική, δυναμική, κ.λπ.
- **Ενεργειακή Φτώχεια** – είναι η αδυναμία των νοικοκυριών να διατηρήσουν επαρκή επίπεδα ενεργειακών υπηρεσιών σε προσιτό κόστος.
- **Κλιματική Αλλαγή** – αναφέρεται στις παγκόσμιες κλιματικές μεταβολές ή στις περιφερειακές κλιματικές αλλαγές που συμβαίνουν επί δεκαετίες και επηρεάζουν την ισορροπία των οικοσυστημάτων.
- **Βιώσιμη Ανάπτυξη** – «κάλυψη των αναγκών του παρόντος χωρίς να διακυβεύεται η ικανότητα των μελλοντικών γενεών να καλύψουν τις δικές τους ανάγκες» (ΟΗΕ, 1987).
- **Διαγενεακή Δέσμευση** - είναι μια ηθική και δεοντολογική υποχρέωση που σχετίζεται με τη βιωσιμότητα και η οποία περιλαμβάνει την υπεράσπιση ενός υγιούς περιβάλλοντος ως καθήκον και αναφαίρετο δικαίωμα των σημερινών και των μελλοντικών γενεών.

Ενότητα 4 – Απόβλητα

Σχέδιο Μαθήματος

Σκοπός: Αναστοχασμός πάνω στις προσωπικές αξίες, αναγνώριση και εξήγηση της υποκειμενικότητας και ρευστότητας των αξιών (πολιτισμικός σχετικισμός), ενώ παράλληλα επιδιώκεται η κριτική αξιολόγηση του τρόπου με τον οποίο αυτές συμβαδίζουν με τις αξίες της βιωσιμότητας.

Στόχοι: Να μάθουν τον κύκλο ζωής των διαφόρων καταναλωτικών αγαθών. Να ενσωματώσουν πρακτικές υπεύθυνης κατανάλωσης.

Προτεινόμενες Δραστηριότητες για Άτομα Μεγαλύτερης Ηλικίας από το ΠΕ3-A1

1. Παρουσιάστε την έννοια των αποβλήτων και τις επιπτώσεις τους στο περιβάλλον και αφήστε τα άτομα να μοιραστούν τις αντιλήψεις τους για τα απόβλητα (ή παραδείγματα που έχουν συναντήσει). Χρησιμοποιήστε μια οπτικά ελκυστική παρουσίαση για να εξηγήσετε τα στάδια του κύκλου ζωής των καταναλωτικών αγαθών και να συζητήσετε τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις που σχετίζονται με κάθε στάδιο, τονίζοντας τη σημασία της μείωσης των αποβλήτων και της υπεύθυνης κατανάλωσης.
2. Παρουσιάστε πρακτικές συμβουλές και στρατηγικές για τα άτομα, προκειμένου να υιοθετήσουν υπεύθυνες καταναλωτικές συνήθειες. Στη συνέχεια, μοιράστε στους/στις συμμετέχοντες/-ουσες φύλλα εργασίας για τον προσωπικό σχεδιασμό δράσεων ή παρέχετε έναν πίνακα για να καταγράψουν τις δράσεις τους (π.χ. μείωση των ειδών μιας χρήσης, ανακύκλωση και κομποστοποίηση και υποστήριξη τοπικών βιώσιμων πρωτοβουλιών).

Ενότητα 4 – Απόβλητα

Σύνδεση με το ΠΕ3

Δομή ΠΕ3

1. Ζώντας βιώσιμα

Σκόπος: Αναστοχασμός πάνω στις προσωπικές αξίες, αναγνώριση και εξήγηση της υποκειμενικότητας και ρευστότητας των αξιών (πολιτισμικός σχετικισμός), ενώ παράλληλα επιδιώκεται η κριτική αξιολόγηση του τρόπου με τον οποίο αυτές συμβαδίζουν με τις αξίες της βιωσιμότητας.

2. Σύγχρονα προβλήματα του κόσμου

Σκοπός: Διαχείριση μεταβολών και προκλήσεων σε σύνθετες καταστάσεις βιωσιμότητας και λήψη αποφάσεων σχετικά με το μέλλον, ενώπιον της αβεβαιότητας, της ασάφειας και του κινδύνου.

3. Ενέργεια: Πόροι, Φτώχεια & Βιωσιμότητα

Σκοπός: Αναγνώριση ατομικών δυνατοτήτων για βιωσιμότητα και ενεργός συμβολή στη βελτίωση των προοπτικών για την κοινότητα και τον πλανήτη.

Θεματικές ΠΕ3

1.A - Διαγενεακή Ευθύνη

1.B - **Απόβλητα**

1.Γ. - Πράσινη Οικονομία

2.A - Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

2.B - Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής

3.A – Ενεργειακοί πόροι

3.B – Ενεργειακή φτώχεια

3.Γ – Ενεργειακή βιωσιμότητα

3.Δ – Βιώσιμη κινητικότητα

Εκπαιδευτικές Ενότητες ΠΕ4

1. Οικολογικός Γραμματισμός (Εισαγωγή)

2. Απόδοση κατοικίας

3. Ανακαινίσεις κατοικίας

4. Απόβλητα

5. Βιώσιμη κινητικότητα

6. Βιώσιμα τρόφιμα

7. Βιοποικιλότητα και μηδενική ρύπανση

Πίνακας περιεχομένων

- 1) Διαφορετικοί τύποι αποβλήτων και η ανακύκλωσή τους
- 2) Κυκλική Οικονομία
- 3) Αγοράστε Βιώσιμα Προϊόντα και Εντοπίστε την Επίπλαστη Οικολογική Συνείδηση

1) Διαφορετικοί τύποι αποβλήτων και η ανακύκλωσή τους

Μάθετε για τις
μεθόδους διαχείρισης
των αποβλήτων των
νοικοκυριών που
βρίσκονται σε
αγροτικές περιοχές.

Διαχείριση αποβλήτων στην ΕΕ

5 τόνοι αποβλήτων

παράγονται από το μέσο
Ευρωπαϊό κάθε χρόνο

Μόνο το 36%

των αποβλήτων στην ΕΕ
ανακυκλώνεται

Πάνω από το 60%

των οικιακών απορριμμάτων
εξακολουθούν να καταλήγουν
σε χώρους υγειονομικής ταφής
σε ορισμένες χώρες της ΕΕ

Η ΕΕ επιδιώκει να προωθήσει

- την πρόληψη της παραγωγής αποβλήτων και
- την επαναχρησιμοποίηση των προϊόντων όσο το δυνατόν περισσότερο.

Σε περίπτωση που αυτό δεν είναι εφικτό,

- προτιμά την ανακύκλωση (συμπεριλαμβανομένης της κομποστοποίησης),
- ακολουθούμενη από τη χρήση των αποβλήτων για την παραγωγή ενέργειας.

Οφέλη της Ανακύκλωσης

Η ανακύκλωση είναι μια κρίσιμη διαδικασία που βοηθά:

- ① Στη μείωση των αποβλήτων υγειονομικής ταφής
- ② Στη διατήρηση των φυσικών πόρων
- ③ Στην αποτροπή της ρύπανσης

Υποστήριξη για τα ηλικιωμένα άτομα

Κάδοι με ρόδες

Τακτική
Αποκομιδή
Απορριμμάτων

Προσβάσιμοι
κάδοι και
σαφείς οδηγίες

Κάθε απόβλητο στη σωστή θέση.

ΧΑΡΤΙ	ΠΛΑΣΤΙΚΟ	ΜΕΤΑΛΛΟ
ΓΥΑΛΙ	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ	ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ

Ανακύκλωση χαρτιού και χαρτονιού

Διαδικασία

Το χαρτί και το χαρτόνι συλλέγονται, ταξινομούνται και καθαρίζονται. Οι ίνες μετατρέπονται σε πολτό και χρησιμοποιούνται για την παραγωγή νέων προϊόντων.

Τελικά Προϊόντα

Εφημερίδες, περιοδικά, χαρτοπετσέτες, χαρτομάντηλα, χαρτόκουτα, χαρτί γραφής.

Οφέλη

Μειώνει τον αριθμό των δέντρων που κόβονται, εξοικονομεί ενέργεια και μειώνει τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου.

Άσκηση στην τάξη

Πώς χρησιμοποιείτε τις παλιές εφημερίδες;

Ανακύκλωση **Πλαστικού**

Υπάρχουν **7 διαφορετικοί τύποι πλαστικών**, το καθένα με μοναδικές χημικές ιδιότητες.

Διαδικασία Ανακύκλωσης

Το πλαστικό τεμαχίζεται, λιώνει και αναμορφώνεται σε νέα προϊόντα. Ο **κωδικός πολυμερούς** στα πλαστικά αντικείμενα υποδεικνύει τον **τύπο** του πλαστικού από το οποίο είναι κατασκευασμένο και αν **μπορεί να ανακυκλωθεί**.

Ανακύκλωση **Πλαστικού**

Οφέλη

- ✓ Μειώνει την κατανάλωση ενέργειας
- ✓ Εξοικονομεί αποθέματα πετρελαίου
- ✓ Μειώνει τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου
- ✓ Εμποδίζει το πλαστικό να καταλήξει στον ωκεανό και να καταστρέψει τα θαλάσσια οικοσυστήματα

Ανακύκλωση Πλαστικού

Προκλήσεις

- Μόλυνση
- Χαμηλά ποσοστά ανακύκλωσης
- Δυσκολίες στη συλλογή και τη διαλογή
- Έλλειψη κατάλληλων υποδομών
- Αύξηση της ζήτησης για ανακυκλωμένο πλαστικό κ.λπ.

Πώς να μειώσετε τα πλαστικά σας απορρίμματα;

- 1) Αποφεύγετε τα τυλιγμένα σε σελοφάν προϊόντα
- 2) Αποθηκεύστε τα αποφάγια σας χωρίς να χρησιμοποιείτε πλαστικό
- 3) Αποφεύγετε τα φακελάκια τσαγιού και χρησιμοποιήστε σουρωτήρι τσαγιού
- 4) Χρησιμοποιήστε φυσικά σφουγγάρια ή λούφα αντί για πλαστικά σφουγγάρια
- 5) Επαναχρησιμοποιήστε τα πλαστικά σας μπουκάλια
- 6) Χρησιμοποιήστε σαπούνι σε ράβδους αντί για υγρά προϊόντα

Ανακύκλωση Γυαλιού

①

Συλλογή και Διαλογή

Το γυαλί συλλέγεται, ταξινομείται και μεταφέρεται σε κέντρα ανακύκλωσης.

②

Καθαρισμός και Θραύση

Το γυαλί πλένεται και θρυμματίζεται σε μικρά κομμάτια, που ονομάζονται θραύσματα.

③

Τήξη και Χύτευση

Το θραύσμα λιώνει και μορφοποιείται για τη δημιουργία νέων γυάλινων φιαλών, βάζων και άλλων προϊόντων.

Ανακύκλωση **Μετάλλου**

Διαδικασία

Τα μέταλλα συλλέγονται, ταξινομούνται και επεξεργάζονται. Στη συνέχεια λιώνει και διαμορφώνεται σε νέα προϊόντα, όπως αυτοκίνητα, ποδήλατα και κονσέρβες.

Οφέλη

Η ανακύκλωση μετάλλων συμβάλλει στη διατήρηση των φυσικών πόρων, στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και στη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας. Μειώνει επίσης την ανάγκη εξόρυξης νέων μετάλλων.

Ανακύκλωση Ηλεκτρονικών Αποβλήτων

① Τι είναι τα Ηλεκτρονικά Απόβλητα;

Παλιά ή ξεπερασμένα ηλεκτρονικά είδη, όπως υπολογιστές, τηλεοράσεις, κινητά τηλέφωνα και άλλοι ηλεκτρονικοί εξοπλισμοί.

② Διαδικασία Ανακύκλωσης

Τα ηλεκτρονικά απόβλητα συλλέγονται, ταξινομούνται και αποσυναρμολογούνται. Στη συνέχεια, τα εξαρτήματα επεξεργάζονται και διυλίζονται για την ανάκτηση πολύτιμων μετάλλων και άλλων υλικών.

Οφέλη

- ✓ μειώνει τα απόβλητα υγειονομικής ταφής
- ✓ εξοικονομεί φυσικούς πόρους
- ✓ αποτρέπει την απελευθέρωση τοξικών χημικών ουσιών στο περιβάλλον

Ανακύκλωση Ηλεκτρονικών Αποβλήτων

Προκλήσεις

- ασφάλεια δεδομένων
- εξαγωγή σε αναπτυσσόμενες χώρες
- ανάγκη για ειδικές τεχνολογίες ανακύκλωσης

Επικίνδυνα Απόβλητα

Παραδείγματα

Οι μπαταρίες, το χρησιμοποιημένο μαγειρικό λάδι, τα φυτοφάρμακα, τα χρησιμοποιημένα ελαστικά, οι λαμπτήρες, τα απόβλητα κατασκευών, τα χρώματα, τα φάρμακα κ.λπ. είναι επικίνδυνα και απαιτούν ειδική μεταχείριση.

Ιατρικά/Κλινικά απόβλητα

Τα αχρησιμοποίητα φάρμακα θα πρέπει να επιστρέφονται στο φαρμακείο ή σε έναν τοπικό χώρο απόρριψης για να διασφαλιστεί η ασφαλής απόρριψή τους.

Το Μέλλον της Ανακύκλωσης

Οφέλη

Το μέλλον της ανακύκλωσης είναι πολλά υποσχόμενο: θα συμβάλει στη διατήρηση των φυσικών πόρων, στη μείωση της ρύπανσης και στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Κυκλική Οικονομία

Η κυκλική οικονομία αποσκοπεί στη διατήρηση των πόρων σε χρήση για όσο το δυνατόν μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, στη μείωση των αποβλήτων και στην προώθηση της ανακύκλωσης και της καινοτομίας.

Τεχνολογική Πρόοδος

Οι καινοτομίες, όπως η ρομποτική και η τεχνητή νοημοσύνη, καθιστούν την ανακύκλωση πιο αποτελεσματική και σωστή.

Συμπέρασμα

Η ανακύκλωση είναι μια ουσιώδης διαδικασία που συμβάλλει στη μείωση των αποβλήτων, στη διατήρηση των φυσικών πόρων και στην πρόληψη της ρύπανσης.

Ανακυκλώνοντας συχνά χρησιμοποιούμενα υλικά όπως χαρτί, πλαστικό, γυαλί, μέταλλο και ηλεκτρονικές συσκευές, μπορούμε να κάνουμε τη διαφορά για το περιβάλλον και τις μελλοντικές γενιές.

Αναφορές

- [United Nations Brundtland Commission: Report of the World Commission on Environment and Development: Our Common Future](#)
- Randall, A. On Intergenerational Commitment, Weak Sustainability, and Safety. Sustainability 2020, 12, 5381.
<https://doi.org/10.3390/su12135381>
- [Easy Recycling Tips for Seniors](#)
- [European Commission – Environment](#)
- [Exploring the three Rs of waste management — Reduce, Reuse, Recycle.](#)
- [“Let’s take out the trash!” A guidebook for local governments and CBOs to support elderly people.](#)
- [Waste management in the EU: infographic with facts and figures](#)
- [UNICEF: 9 ways to reduce plastic waste at home](#)

2) Κυκλική Οικονομία

Καλώς ήρθατε στον κόσμο της κυκλικής οικονομίας, όπου τα απόβλητα μετατρέπονται σε πόρους και η βιωσιμότητα βρίσκεται στο επίκεντρο κάθε απόφασης.

Ελάτε μαζί μας σε αυτό το ταξίδι!

Πηγή εικόνας:
[Stock Adobe](#)

Το Μοντέλο

Οι αρχές της κυκλικής οικονομίας, που είναι ένα μοντέλο παραγωγής και κατανάλωσης, βασίζονται στη μείωση, την επαναχρησιμοποίηση και την ανακύκλωση των πόρων. Με την υιοθέτηση αυτής της προσέγγισης, οι επιχειρήσεις μπορούν να μειώσουν το κόστος, να μειώσουν τα απόβλητα και να δημιουργήσουν ένα πιο βιώσιμο μέλλον για όλους τους ανθρώπους.

Πηγή εικόνας: [European Parliament Research Service](#)

The circular economy model:
less raw material, less waste, fewer emissions

Οφέλη

**μειωμένες εκπομπές αερίων του
θερμοκηπίου**

μειωμένη εξάρτηση από πρώτες ύλες

αυξημένη αποδοτικότητα των πόρων

**οικονομική ανάπτυξη & δημιουργία
θέσεων εργασίας**

εξοικονόμηση χρημάτων

Τα συστατικά της κυκλικής οικονομίας

Πηγή εικόνας:
www.pixabay.com

[Video: How to Build a Circular Economy | Ellen MacArthur Foundation](#)

Τι μπορείτε να **κάνετε** γι' αυτό;

Επινοήστε ένα νέο χόμπι! Συνεργαστείτε με τα μέλη της οικογένειας!

Επαναχρησιμοποίηση
και Χειροτεχνία

Μαγειρική και Ψήσιμο

Φτιάξ' το μόνος/-η
σου

Πώς μπορείτε να επωφεληθείτε από αυτό;

Μάθετε πώς να εξοικονομήσετε χρήματα!

- 1) Χειροτεχνίες: άτομα μεγαλύτερης ηλικίας με δεξιότητες στη ξυλουργική, τα υδραυλικά, την κοσμηματοποιία ή το πλέξιμο, μπορούν να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους σε άλλα άτομα στην κοινότητά τους, χρησιμοποιώντας υλικά που ήδη διαθέτουν.
- 2) Καθαρίζετε τακτικά τη ντουλάπα σας και πουλάτε τα ρούχα που δε φοράτε.

Εμπόδια και Προκλήσεις

1 Αλλαγή Νοοτροπίας

Η αλλαγή της παραδοσιακής γραμμικής σκέψης για την υιοθέτηση της κυκλικότητας μπορεί να αποτελέσει πρόκληση.

2 Υποδομές

Απαιτούνται επενδύσεις και συνεργασίες για τη δημιουργία ισχυρών συστημάτων συλλογής, διαλογής και ανακύκλωσης.

3 Πολιτική και Κανονισμός

Η δημιουργία ενός ευνοϊκού περιβάλλοντος μέσω υποστηρικτικών πολιτικών και κανονισμών θα προωθήσει τη μετάβαση σε μια κυκλική οικονομία.

Κυκλική Οικονομία

- Μοιραστείτε ιστορίες/παλιές συνήθειες από τον παλιό καλό καιρό, όταν τα πάντα στο νοικοκυριό σας είτε ανακυκλώνονταν, είτε επαναχρησιμοποιούνταν.
- Τι κάνετε σήμερα για να μειώσετε την ποσότητα των απορριμμάτων που παράγετε;

Πώς μπορείτε να μειώσετε τα απόβλητά σας;

- Αγοράστε προϊόντα υψηλής ποιότητας με μεγάλη διάρκεια ζωής
- Επιλέξτε προϊόντα που μπορούν να επισκευαστούν αν χρειαστεί
- Προτιμήστε επαναχρησιμοποιούμενα προϊόντα αντί για προϊόντα απόρριψης/μη επαναχρησιμοποιούμενα
- Να αναρωτιέστε πάντα αν χρειάζεστε πραγματικά το συγκεκριμένο προϊόν
- Προετοιμάστε το εβδομαδιαίο μενού εκ των προτέρων για να αποφύγετε τη σπατάλη τροφίμων
- Προσπαθήστε να αποφεύγετε τις πλαστικές σακούλες και συσκευασίες
- Κομποστοποιήστε τα πράσινα απορρίμμάτά σας

Συμπέρασμα

Η κυκλική οικονομία αποτελεί αναγκαιότητα για ένα βιώσιμο μέλλον. Αγκαλιάζοντας την κυκλικότητα, μπορούμε να δημιουργήσουμε έναν κόσμο όπου τα απόβλητα ελαχιστοποιούνται, οι πόροι μεγιστοποιούνται και όλοι επωφελούνται.

Αναφορές

[Circular economy: definition, importance and benefits | European Parliament](#)

C.H.A.N.G.E.R.S. - 2.0

3) Αγοράστε Βιώσιμα Προϊόντα και Εντοπίστε την Επίπλαστη Οικολογική Συνείδηση

Εξερευνήστε τη σημασία
των βιώσιμων προϊόντων
στο σημερινό κόσμο και
μάθετε πώς να
αναγνωρίζετε και να
αποφεύγετε την
επίπλαστη οικολογική
συνείδηση.

Τι είναι αυτό που κάνει ένα προϊόν βιώσιμο;

Πηγή: [What Is a Sustainable Product? The Complete Guide](#)

Βιώσιμος κύκλος ζωής

ο συνολικός αντίκτυπος στο περιβάλλον καθ' όλη τη διάρκεια ζωής του.

Οικολογικός και κοινωνικός αντίκτυπος

η δίκαιη, ηθική μεταχείριση των εργαζομένων, η κατανομή του κέρδους, οι χαμηλές περιβαλλοντικές επιπτώσεις.

Θετική συμβολή στην ανθρωπότητα

ο θετικός αντίκτυπος που έχει η μάρκα μέσω φιλανθρωπικών δράσεων.

Βιώσιμο Προϊόν είναι...

«...ένα προϊόν που κατασκευάζεται με υπεύθυνα υλικά, παράγεται με ηθικό τρόπο, έχει αποτελεσματικό κύκλο ζωής και μπορεί να απορριφθεί με ελάχιστες επιπτώσεις.»

/Jo Vieira: What makes a product sustainable?/

Οφέλη βιώσιμων αγορών

- ✓ μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, π.χ. αγοράζοντας ενεργειακά αποδοτικά προϊόντα
- ✓ εξοικονόμηση φυσικών πόρων, π.χ. επιλέγοντας προϊόντα και υπηρεσίες που χρησιμοποιούν ανακυκλώσιμα υλικά ή απόβλητα ως πόρο
- ✓ μείωση των αποβλήτων που οδηγούνται σε χώρους υγειονομικής ταφής, π.χ. αγοράζοντας προϊόντα που μπορούν να επαναχρησιμοποιηθούν ή να ανακυκλωθούν
- ✓ βοήθεια κοινοτήτων, π.χ. δημιουργώντας θέσεις εργασίας για τοπικούς/-ές προμηθευτές/-τριες ή αγοράζοντας προϊόντα που αποτελούν αντικείμενο δίκαιης εμπορίας για τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας

Συμβουλές για την αγορά βιώσιμων προϊόντων

1

Έρευνα και Επαλήθευση Ισχυρισμών

Ελέγξτε τους ισχυρισμούς βιωσιμότητας των εταιρειών.

3

Υποστήριξη Αξιόπιστων Εμπορικών Σημάτων και Εταιρειών

Ανακαλύψτε ηθικές και βιώσιμες μάρκες που δίνουν προτεραιότητα στη διαφάνεια και την περιβαλλοντική ευθύνη.

2

Αναζήτηση Πιστοποιήσεων και Έτικετών

Εξερευνήστε αξιόπιστες πιστοποιήσεις και ετικέτες που δικαιολογούν τη βιωσιμότητα ενός προϊόντος.

4

Προσοχή στις Παγίδες της Επίπλαστης οικολογικής συνείδησης

Μείνετε ενημερωμένοι σχετικά με τις κοινές τακτικές επίπλαστης οικολογικής συνείδησης που χρησιμοποιούνται και πώς να αποφύγετε να πέσετε θύμα τους.

1 Έρευνα και Επαλήθευση ισχυρισμών

Να ελέγχετε από
πού προέρχονται
τα τρόφιμά σας και
τις μεθόδους
παρασκευής τους..

2 Ψάξτε για Πιστοποιήσεις και Ετικέτες

- ✓ **Δίκαιο Εμπόριο:** Με αυτό το σήμα, μπορείτε να αισθανέστε άνετα γνωρίζοντας ότι ο/η παραγωγός παρέχει δίκαιη αποζημίωση και δίκαιες συνθήκες εργασίας στους/στις υπαλλήλους του/της.
- ✓ **Το οικολογικό σήμα της ΕΕ** είναι το επίσημο εκούσιο σήμα της ΕΕ για την περιβαλλοντική αριστεία που βασίζεται σε πρότυπες διαδικασίες και επιστημονικές ενδείξεις. Μπορούν επίσης να το αποκτήσουν τα αγαθά και οι υπηρεσίες.
- ✓ **«από λίκνο σε λίκνο» (cradle-to-cradle):** «Το παγκόσμιο πρότυπο για υλικά, προϊόντα και συστήματα που επηρεάζουν θετικά τους ανθρώπους και τον πλανήτη».

3 Υποστηρίξτε Αξιόπιστα Εμπορικά Σήματα και Εταιρείες

Αγοράστε τα προϊόντα εταιρειών που...

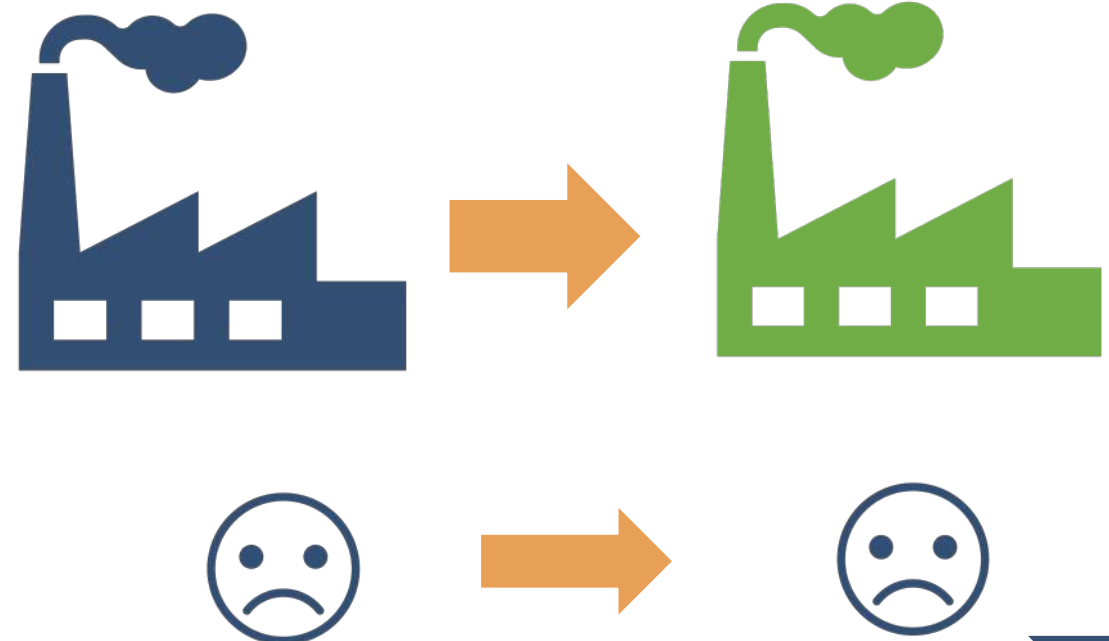
- ✓ καταβάλλουν προσπάθειες να κάνουν κάτι για το περιβάλλον ή/και για την ανθρωπότητα
- ✓ έχουν διαφανείς πρακτικές και συμπεριφορές βιωσιμότητας
- ✓ προβάλλουν λεπτομερώς τα συστατικά στις ετικέτες τους, ώστε να γνωρίζετε ακριβώς τι τρώτε, πίνετε ή φοράτε

4 Προσοχή στις Παγίδες της Επίπλαστης οικολογικής συνείδησης

Να είστε προσεκτικοί/-ές με....

- την έλλειψη πιστοποίησης
- τα βλαβερά συστατικά
- τις παραπλανητικές εικόνες

Ανίχνευση της επίπλαστης οικολογικής συνείδησης

1 Ορισμός Επίπλαστης οικολογικής συνείδησης

Κατανόηση της έννοιας της επίπλαστης οικολογικής συνείδησης (greenwashing) και των επιπτώσεών της στην παραπλάνηση των καταναλωτών/-τριών.

2 Σήματα και Τακτικές που Χρησιμοποιούνται από Εταιρείες

Εξερευνήστε τις στρατηγικές που χρησιμοποιούν οι εταιρείες για να δημιουργήσουν την ψευδαίσθηση της βιωσιμότητας.

3 Παραδείγματα Επίπλαστης οικολογικής συνείδησης σε Διάφορες Βιομηχανίες

Ανακαλύψτε πραγματικές περιπτώσεις επίπλαστης οικολογικής συνείδησης σε διάφορους τομείς.

1 Ορισμός επίπλαστης οικολογικής συνείδησης

Σύμφωνα με τις Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές η Επίπλαστη οικολογική συνείδηση είναι:

- «μια πρακτική κατά την οποία δηλώσεις, ανακοινώσεις, δράσεις ή επικοινωνίες που σχετίζονται με τη βιωσιμότητα δεν αντικατοπτρίζουν σαφώς και δίκαια το υποκείμενο προφίλ βιωσιμότητας μίας οντότητας, ενός χρηματοοικονομικού προϊόντος ή χρηματοοικονομικών υπηρεσιών. Η πρακτική αυτή μπορεί να είναι παραπλανητική για τους/τις καταναλωτές/-τριες, τους/τις επενδυτές/-τριες ή άλλους/άλλες συμμετέχοντες/-ουσες στην αγορά».

Με άλλα λόγια, επίπλαστη οικολογική συνείδηση σημαίνει:

- «παραπλανητικοί περιβαλλοντικοί ισχυρισμοί, οι οποίοι είναι ψευδείς, ασαφείς, παραλείπουν βασικές πληροφορίες ή είναι ένας συνδυασμός όλων αυτών των χαρακτηριστικών» (Urbański and Haque, 2020)

2 Σήματα και Τακτικές που Χρησιμοποιούνται από Εταιρείες

Αόριστες Ετικέτες:

- Πρόκειται για ετικέτες που προσδιορίζουν ανεπαρκώς τα χαρακτηριστικά των προϊόντων ή όπου διατυπώνονται ευρείς ισχυρισμοί που οδηγούν στην παραπλάνηση των καταναλωτών/-τριών σχετικά με τα πραγματικά τους οφέλη.
- Για παράδειγμα, όροι όπως «μη τοξικό», «απολύτως φυσικό» ή «πράσινο» μπορεί να ακούγονται θετικοί, αλλά συχνά δεν έχουν σαφές νόημα.

2 Σήματα και Τακτικές που Χρησιμοποιούνται από Εταιρείες

Ψευδείς Ετικέτες:

- Αυτό περιλαμβάνει τη χρήση ψεύτικων ετικετών που υποδηλώνουν ανύπαρκτες εγκρίσεις τρίτων.
- Για παράδειγμα, οι εταιρείες μπορεί να χρησιμοποιούν οικολογικά σήματα όπως το «Οικολογικά Πιστοποιημένο» για να κάνουν τα προϊόντα τους να φαίνονται πιο νόμιμα και φιλικά προς το περιβάλλον, παρόλο που τέτοιες εγκρίσεις δεν υπάρχουν στην πραγματικότητα.

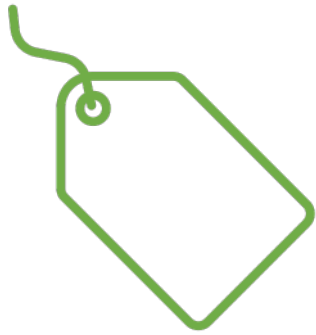

2 Σήματα και Τακτικές που Χρησιμοποιούνται από Εταιρείες

Άσχετες Ετικέτες:

- Ορισμένες εταιρείες προβάλλουν ισχυρισμούς που φαίνονται αληθινοί, αλλά δε σχετίζονται με τον προσδιορισμό της φιλικότητας του προϊόντος προς το περιβάλλον. Αυτοί οι ισχυρισμοί μπορούν να παραπλανήσουν τους καταναλωτές/-τριες, πιστεύοντας ότι ένα προϊόν είναι πιο ωφέλιμο για το περιβάλλον από ό,τι είναι στην πραγματικότητα.

Παραδείγματα επίπλαστης οικολογικής συνείδησης στο χώρο της μόδας

Βιομηχανία
«γρήγορης
μόδας» (fast-
fashion):
**ψευδείς
ισχυρισμοί
βιώσιμης
μόδας**

Παραγωγή
επίπλων:
**διαπιστευμένη
παράνομη
υλοτομία**

Υπηρεσία
μεταφορών
(αεροπορική
εταιρεία):
**Ψευδείς
ισχυρισμοί
χαμηλών
εκπομπών**

Συμπέρασμα

Λάβετε υπόψη σας τον αντίκτυπο των συνειδητών επιλογών των καταναλωτών/-τριών στην προώθηση βιώσιμων πρακτικών και στην καταπολέμηση της επίπλαστης οικολογικής συνείδησης. Αναλάβετε δράση για ένα πιο πράσινο μέλλον.

Αναφορές

- [Cradle to Cradle Products Innovation Institute](#)
- [European Commission: About the EU Ecolabel](#)
- [European Securities and Market Authority: ESAs put forward common understanding of greenwashing and warn on risks](#)
- [Jo Vieira: What makes a product sustainable?](#)
- [Supply chain efficiency: Benefits of buying sustainable goods and services](#)
- [The sustainable agency – Greenwashing 14 examples](#)
- Urbański, Mariusz, and Adnan ul Haque. 2020. "Are You Environmentally Conscious Enough to Differentiate between Greenwashed and Sustainable Items? A Global Consumers Perspective" Sustainability 12, no. 5: 1786. <https://doi.org/10.3390/su12051786>
- [What Is a Sustainable Product? The Complete Guide](#)

ΤΕΛΟΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ

Σας ευχαριστούμε για την προσοχή σας και σας παρακαλούμε να συμπληρώσετε το ερωτηματολόγιο εξόδου.

C.H.A.N.G.E.R.S. - 2.0

Επισκεφθείτε τον ιστότοπό μας για περισσότερο
εκπαιδευτικό υλικό και εργαλεία:

<https://changers2.eu/>

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ωστόσο, οι απόψεις και οι γνώμες που εκφράζονται είναι αποκλειστικά του/των συγγραφέα/ων και δεν αντανakλούν κατ' ανάγκη τις απόψεις και τις γνώμες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε ο EACEA μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνες γι' αυτές.
"Αλλαγή της στάσης των νοικοκυριών για ένα μη σπάταλο, πράσινο περιβάλλον και ενεργειακή συνείδηση που απευθύνεται στους/στις ηλικιωμένους/-ες της υπαίθρου"
αριθμός έργου: 2022-1-HU01-KA220-ADU-000089052